

Viladelsac
damià bardera poch

23

Viladelsac

El Cep i la Nansa, 2015

Novel·la lluminosa, vitalista, ambigua, entranyable i onírica

Avui la mare m'ha dut, finalment, a Viladelsac. Aquí no hi ha semàfors i el poble fa una pudor estranya. «És pudor de fems», m'ha dit la mare. Ella hi va passar la infantesa i l'adolescència, però no en parla mai.

Hem arribat a casa dels avis poc abans de l'hora de dinar. No els havia vist mai. Només en fotos. No són gaire amics, amb la mare. Van renyir quan ella se'n va anar de casa.

A l'avi, li falten un parell de dits de la mà dreta. M'hi he fixat quan m'ha allargat la mà i hem encaixat. Vesteix un jersei de rombes de l'any de la picor i uns pantalons bruts, galdosos. I rosega un escuradents.

A l'àvia li tremolen les mans. Ha sortit de casa amb el davantal de fer el dinar i una cullera de fusta gastada. Amb prou feines li queden dents, i té una berruga a la punta del nas que em fa pensar en la bruixa dolenta d'un conte de fades.

Els avis i la mare amb prou feines s'han dit res. En el moment d'acomiar-nos, la mare m'ha fet un petó a la galta i m'ha dit: «Sobretot fes bondat». Jo li he promès que en faria, i ella de seguida ha entrat al cotxe, plorant.

«Tens gana, noi?», m'ha preguntat l'avi quan la mare ja era un bon tros lluny. He fet que sí amb el cap, un xic avergonyit. L'àvia ha engrapat d'una revolada les maletes i tots tres hem entrat a la casa per dinar plegats: escudella i carn d'olla.

Som a mitjan octubre i fa força fred. Demà començo l'escola i no conec ningú. Quina vergonya. M'estimaria més quedar-me a casa. Però li vaig prometre a la mare que faria bondat i que estudiaria molt.

Aquesta casa no té res a veure amb la casa d'abans. Els avis es desperten de bon matí per anar a munyir les vaques i a tot arreu hi ha animals: gats —molts de gats—, un gos que ronda tot el dia i li falta un ull, gallines engabiades, tres conills també engabiats...

A mig matí, he ficat la mà a la gàbia de les gallines per agafar-ne els ous i m'han pessigat. M'han fet molt de mal. Fins i tot he plorat. L'àvia m'ha dit: «Ja n'aprendràs, ja...»

Les gallines, em fan molta pena: els falten la meitat de les plomes i amb prou feines s'hi poden moure, allà dins. A mi, em fa l'efecte que estan malaltes. Però l'àvia diu que no, diu que estan perfectament.

Avui he començat a l'escola. Aquí sóc el nen de Can Mosca i no entenc per què. La senyoreta em diu «Mosca-petit». I els altres nens, a l'hora del pati, no volen jugar amb mi.

«Mosca, mosca», em diuen.

Ho he explicat a la mare per telèfon, però m'ha dit que ja m'hi acostumaria. També li he dit que el poble fa pudor. «Ja t'hi acostumaràs», m'ha tornat a dir. Jo li he replicat que no m'hi acostumaria. Però no ha servit de res.

Els nens no volen jugar amb mi perquè diuen que sóc de ciutat. Un d'ells m'ha dit «tiquis-miquis» quan m'he negat a enfilar-me a un arbre, i m'ha escopit a les sabates. He estat a punt de tornar-m'hi, però he promès a la mare que faria bondat.

En arribar a casa, he preguntat a l'àvia per què els nens de poble s'enfilen als arbres. «Tinc molta feina», m'ha contestat. Llavors ho he preguntat a l'avi: «Avi, tu quan eres petit t'enfilaves als arbres?» M'ha dit que sí, i li he demanat que me n'ensenyés.

Hem sortit a l'era i m'ha ensenyat com enfilar-me a les moreres i als pins. Els roures, en canvi, tenen el tronc massa gruixut i no els puc abraçar. «Encara ets massa petit», m'ha dit l'avi.